

شیوه‌نامه رتبه‌بندی روزنامه‌ها (سال ۹۵)

شیوه‌نامه رتبه‌بندی روزنامه‌ها که توسط کارگروه توسعه مطبوعات اصلاح و تدوین شده است با هدف ارتقای کیفی روزنامه‌ها، ایجاد رقابت حرفه‌ای و سالم، حمایت از حقوق مصرف‌کننده و روشن شدن جایگاه واقعی هر روزنامه و با توجه به استقبال ذینفعان مشترک از اجرای دو مرحله قبلی این طرح و بازخورد آن، به شرح زیر اعلام می‌شود:

۱- برای ارزیابی امتیاز روزنامه‌ها، چهار روز به صورت اتفاقی از ماه‌های بهمن و اسفند ۹۵ اعلام می‌شود. شاخص‌های زیر، بر اساس همین ۴ نسخه و به صورت یکسان برای همه روزنامه‌ها محاسبه می‌شوند.

۲- اجرای طرح رتبه‌بندی برای روزنامه‌های داوطلب صورت می‌گیرد و پس از نهایی شدن، اعلام عمومی می‌شود. دوره اول برای ۶ ماهه دوم ۹۳ و به صورت آزمایشی انجام گرفته است که نتایج نهایی آن در آذر ۹۳ اعلام شد. دومین دوره نیز برای زمستان ۹۴ انجام شد که نتایج آن در اواسط سال ۹۵ اعلام گردید.

۳- شاخص‌ها و تعاریف زیر برای ارزیابی ۲ ماهه انتهایی زمستان سال ۹۵ ملاک است و ممکن است برای دوره‌های بعدی و با هدف ارتقای روزنامه‌های کشور، با شاخص‌ها و تعاریف سخت‌گیرانه‌تری، تکمیل شود که قاعدتاً زودتر اعلام خواهد شد.

۴- هر روزنامه، ۲ ستون از فرم اظهارنامه را تکمیل می‌کند. به عنوان مثال و با توجه به شاخص‌هایی که ذیلاً آمده است، در صورتی که تعداد تیترهای اختصاصی صفحات اول در ۴ شماره مورد نظر ۸ تا باشد به ترتیب اعداد ۸ و ۲ را در ستون‌های مورد نظر می‌نویسند و اگر همکاران بیمه‌ای او در فهرست ارسالی ماه مورد نظر ۷۰ نفر باشد به ترتیب عدد ۷۰ و ۵،۶ را می‌نویسند. فرم‌های خوداظهاری را به همراه ۴ نسخه ای که تاریخ‌های آنها اعلام خواهد شد به دبیرخانه طرح رتبه‌بندی (مستقر در انجمن صنفی مدیران مسئول روزنامه‌های غیردولتی) ارسال می‌شود و رسید دریافت می‌کنند. ضمناً توصیه می‌شود تکمیل این اظهارنامه و استنادات آن توسط فردی مسلط انجام گیرد تا حقوق روزنامه محفوظ بماند.

۵- مقادیری که در جدول خوداظهاری، سیاه شده است، نیاز به تکمیل از سوی روزنامه ندارد. اما خود اظهاری امتیاز آن شاخص‌ها لازم است.

۶- چنانچه شروع انتشار روزنامه‌ای در میانه دوره، باشد یا عدم انتشار آن در طول دوره، خودخواسته نباشد، امتیازهای «محتوایی» مرتبط، تسری داده می‌شود اما چنانچه روزنامه‌ای در روزهای خاص انتشار نیابد یا خودخواسته، منتشر نشود امتیاز آن شماره‌ها را نمی‌گیرد.

۷- هیأت ارزیابی به شرح زیر است:

(۱) یک نفر به معرفی روزنامه‌های بخش دولتی یا عمومی شرکت کننده در طرح (با استعلام رئیس انجمن روزنامه‌های غیردولتی از آنان)

(۲) یکی از اعضای هیأت مدیره انجمن روزنامه‌های غیردولتی به عنوان دبیر

(۳) یک استاد ارتباطات یا روزنامه‌نگاری به معرفی مجمع رؤسای دانشکده‌ها و گروه‌های ارتباطات دانشگاه‌های تهران

(۴) یک نفر به معرفی "کارگروه توسعه مطبوعات"

(۵) یک نفر به معرفی هیأت مدیره انجمن مدیران مسئول روزنامه‌های غیردولتی

ساز و کار انتخاب نفرات سوّم تا پنجم به شرح زیر است: هر کدام از مراجع یادشده، ۲ نفر معرفی می‌کنند و هر یک از مدیران مسئول شرکت کننده در طرح، به فرد مورد نظر خود رأی می‌دهند. فردی که بیشترین رأی را می‌آورد، عضو هیأت ارزیابی می‌شود.

۸- هیأت تجدیدنظر که همه اعضای آن با هیأت ارزیابی متفاوت‌اند به شرح زیر است:

(۱) مدیرکل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی یا معاون او، به عنوان دبیر

(۲) یک کارشناس به انتخاب "کارگروه توسعه مطبوعات"

(۳) یکی از اعضای هیأت مدیره انجمن روزنامه‌های غیردولتی به انتخاب هیأت مدیره

(۴) یک کارشناس به انتخاب شورای هماهنگی تشکل‌های مدیریتی مطبوعات

۹- یک کارشناس به انتخاب انجمن پیشکسوتان مطبوعات (در صورتی که انجمن پیشکسوتان مطبوعات، با جامعیت لازم تا اسفندماه سالجاری تشکیل شود این فرد به معرفی انجمن خواهد بود. در غیر این صورت توسط انجمن روزنامه‌های غیردولتی معرفی می‌شود).

نماینده هیأت ارزیابی (بدون حق رأی) و یک نفر منشی جلسه (بدون حق اظهارنظر) نیز در جلسات شرکت می‌کنند.

۱۰- هیأت ارزیابی، ابتدا و با توجه به فرم‌های خود اظهاری روزنامه‌ها، نتایج ارزیابی خود از همه روزنامه‌های شرکت کننده را در قالب جدول مقایسه‌ای برای آنان ارسال می‌کند، به نحوی که از نتایج ارزیابی یکدیگر اطلاع یابند. اعتراضات تا ۱۰ روز کاری پس از آن و با حضور مدیر مسئول یا نماینده تام‌الاختیار او (با معرفی کتبی) توسط هیأت تجدیدنظر، رسیدگی و سپس به صورت عمومی، اعلام می‌شود.

۱۱- هیأت تجدیدنظر، پس از شنیدن استدلال‌های معترض و پس از ترک جلسه توسط ذینفع وارد شور شده و از تصمیم‌گیری در حضور معترض پرهیز می‌کند.

۱۲- در مرحله تجدیدنظر هیچ مدرک جدیدی پذیرفته نمی‌شود و تنها به کیفیت و نحوه ارزیابی می‌توان اعتراض کرد.

۱۳- هر یک از اعضای هیأت‌های ارزیابی اولیه و یا تجدیدنظر که با یک یا چند روزنامه مشارکت کننده در طرح، ارتباط شغلی و یا منافع احتمالی دارند در طول بررسی پرونده آن روزنامه از جلسه بررسی خارج می‌شوند و صرف مشارکت نکردن در رأی‌گیری کفایت نمی‌کند.

۱۴ - پیوستن به میثاق عمومی روزنامه‌های کشور، به عنوان پیش شرط ورود به طرح رتبه بندی و ارزیابی کیفی روزنامه‌ها تلقی می‌شود. روزنامه‌هایی که این میثاق نامه را نپذیرفته باشند، می‌توانند میثاق نامه مستقلی را بپذیرند و به محتوای آن وفادار باشند مشروط بر آن که میثاق نامه مذکور شامل جزئیات بوده، کلی گویی و مبهم نباشد و به علاوه دست کم هفت روزنامه به آن پیوسته باشند. میثاق نامه‌ای که هر روزنامه به آن پیوسته است، یا به آن اعلام پایبندی کرده است، باید در سایت روزنامه منتشر شده باشد و به علاوه، پیوند اینترنتی آن هم در شناسنامه روزهای منتخب قید شده باشد.

۱۵- درج مستمر رتبه دوره پیشین هر روزنامه در شناسنامه آن، یک امتیاز تشویقی برای روزنامه در دوره فعلی خواهد داشت. درج امتیاز یا رتبه در گروهی خاص (مثلاً روزنامه‌های استانی، یا یک استان خاص یا یک موضوع خاص) به شرط انطباق با نتایج آخرین دوره رتبه بندی نیز بلامانع است.

۱۶- هر روزنامه‌ای که بتواند نسبت به ارزیابی دوره پیشین، رتبه خود را دست کم پنج رتبه بهبود دهد، پس از جمع بندی نهایی این دوره، یک امتیاز تشویقی دریافت خواهد کرد.

۱۷- به روزنامه‌هایی که جمع امتیاز خود اظهاری و امتیاز نهایی آنها (پس از مرحله تجدیدنظر) اختلافی کم‌تر از ۱۰٪ داشته باشند، یک امتیاز تشویقی داده خواهد شد. همچنین روزنامه‌هایی که قرارداد خواهر خواندگی با رسانه‌های معتبر خارجی امضاء کرده باشند، با تأیید اداره کل رسانه‌های خارجی مشمول دریافت یک امتیاز تشویقی می‌شوند.

۱۸- روزنامه‌های دارای پروانه انتشار سراسری یا منطقه ای که در استان‌های تحت پوشش دارای پروانه دفتر نمایندگی (صادره از سامانه جامع رسانه های کشور) باشند، به ازای هر دفتر ۰،۱ امتیاز به صورت تشویقی می‌گیرند. (تا سقف ۳ امتیاز)

۱۹- به منظور قدردانی از تلاشهای سردبیران و دبیران سرویس، توسعه مسئولیت پذیری و توجه به تعاریف حرفه ای، درج نام سردبیر یا دبیران سرویس، در شناسنامه روزنامه، مشروط به آن که غیر از مدیرمسئول باشد، نیم امتیاز تشویقی خواهد داشت.

۲۰- تمام مواردی که در این شیوه نامه به شناسنامه روزنامه ارجاع شده است، شناسنامه روزهای منتخب ملاک بررسی است که به صورت اتفاقی انتخاب و اعلام شده است.

۲۱- بر اساس یافته‌ها و تجربه دو دوره پیشین، کارگروه توسعه مطبوعات مصوب کرد، روزنامه‌های غیر سراسری، روزنامه‌های اختصاصی (تک زمینه‌ای به جز اقتصادی و ورزشی) و روزنامه های کاملاً غیر فارسی زبان، مشمول تشویق ۱۵ درصدی می‌شوند. نتایج ارزیابی این گروه از روزنامه ها به صورت تفکیک شده منتشر خواهد شد.

• روزنامه ها بر اساس پروانه انتشار، در یکی از دسته بندی های زیر قرار می‌گیرند:

عمومی   اقتصادی   ورزشی   تک زمینه ای خاص   غیرفارسی زبان   غیر سراسری

جدول رتبه بندی روزنامه ها							
شاخص	حداکثر امتیاز	تعداد یا مقدار	امتیاز خوداظهاری	مرجع	امتیاز نهایی		
۱	شاخص های محتوایی (۳۹ امتیاز)	تیتراهای اختصاصی صفحه اول	۴				
۲		انتشار مستمر سرمقاله	۴				
۳		یادداشت اختصاصی	۴				

				۲	اینفوگرافیک اختصاصی		۴
				۴	گزارش های اختصاصی		۵
				۲	کاریکاتور و طنز اختصاصی		۶
	انجمن صنعی عکاسان مطبوعاتی ایران			۴	عکس یا طرح اختصاصی (جایگزین عکس)		۷
				۴	مصاحبه اختصاصی		۸
				۴	خبر، مصاحبه یا گزارش دریافتی از شهرستان ها		۹
				۳	درج مشخصات پدیدآورندگان		۱۰
	فرهنگستان زبان و ادب فارسی			۲	پاسداشت زبان فارسی		۱۱
	صنف طراحان گرافیک			۲	گرافیک		۱۲
				۴	تعداد صفحات		۱۳
	اداره کل مطبوعات داخلی			۱	چاپ همزمان در مناطق دیگر	شاخص های چاپ و توزیع (۳۳ امتیاز)	۱۴
				۲	چاپ و قطع		۱۵

				مناسب	
	اداره کل مطبوعات داخلی			تیراژ	۱۶
			۲۰		
	هیأت ارزیابی خبرگزاری ها			سایت اینترنتی	۱۷
			۳		
	"			فروش نسخه الکترونیک	۱۸
			۱		
	"			حساب کاربری فعال در شبکه های اجتماعی	۱۹
			۲		
			۴	سابقه	۲۰
			۲	نسبت آگهی و محتوا	۲۱
	اداره کل مطبوعات داخلی			تعداد همکاران بیمه ای	۲۲
			۶		
				سایر رسانه های بنگاه	۲۳
			۱		
	شورای ارزیابی کیفی			جریان سازی	۲۴
			۴		
	"			تراز نویسندگان	۲۵
			۳		
	"			نقل مطالب در رسانه های معتبر داخلی	۲۶
			۶		

		"		۲	نقل مطالب در رسانه های معتبر خارجی (غیر فارسی زبان)		۲۷
				۱۰۰			جمع

توضیح شاخص‌ها:

شاخص (۱) تیترهای اختصاصی صفحه اول

چنانچه محتوای تیترهای خبری صفحات اول شماره‌های منتخب، قبلاً یا هم‌زمان در رسانه‌های دیگر منتشر نشده باشد، امتیاز می‌گیرد (هر تیتر ۲۵، ۰ امتیاز) بدیهی است تیترهای قالب‌های غیرخبری (نظیر سرمقاله، یادداشت) به شمار نمی‌آیند.

هیأت ارزیابی، محتوای خبر همه تیترهای اعلامی را راستی آزمایی می‌کند تا اختصاصی بودن آن‌ها محرز شود زیرا منظور از تولید، مطلب اختصاصی است که هم‌زمان در سایر رسانه‌ها دیده نشود، بنابراین، ادبیات اختصاصی تیتر برای محتوایی که سایر روزنامه‌ها هم دارند و یا تیتر خاص برای خبرهای اقتباسی یا تلفیقی، ملاک نیست. در کنفرانس‌های خبری، چنانچه متن خبر، روایتی کاملاً متمایز از سایر روزنامه‌ها باشد، تیتر آن در صفحه اول، اختصاصی به شمار می‌آید. (صرف حضور خبرنگار در کنفرانس خبری، ملاک نیست. اما چنانچه سوال اختصاصی خبرنگار، تیتر شده باشد اختصاصی به شمار می‌آید).

لازم است فهرست تیترهای خبری اختصاصی به صورت یک جدول به شرح زیر همراه با فرم خوداظهاری ارائه شود:

ردیف	تاریخ	عبارت تیتر در صفحه اول
------	-------	------------------------

شاخص (۲) انتشار مستمر سرمقاله

به هر سر مقاله (محل و سرستون ثابت) یک امتیاز تعلق خواهد گرفت. لازم است فهرست سرمقاله‌های منتشر شده در روزهایی که اعلام می‌شود به صورت یک جدول با عنوان‌های زیر آماده و ارائه شود:

ردیف	تاریخ انتشار	عنوان سرمقاله
------	--------------	---------------

شاخص ۳) یادداشت اختصاصی

به هر یادداشت اختصاصی غیرشفاهی، نیم امتیاز تعلق می‌گیرد (شفاهی بودن یادداشت‌ها را هیات ارزیابی کننده تشخیص خواهد داد) ضمناً یادداشت‌هایی که قبلاً یا همزمان در رسانه ای دیگر منتشر شده باشد، اختصاصی به شمار نمی‌آید. لازم است فهرست یادداشت‌های اختصاصی منتشر شده در روزهایی که اعلام می‌شود به صورت یک جدول به شرح زیر آماده و ارائه شود:

ردیف	تاریخ	عنوان یادداشت	شماره صفحه
------	-------	---------------	------------

شاخص ۴) اینفوگرافیک اختصاصی

به هر مورد اینفوگرافیک تولیدی داخلی، نیم امتیاز تعلق می‌گیرد اینفوگرافیک باید واجد صفت پردازش تصویری اطلاعات و داده باشد و مطابق تعریف حرفه ای، هر طرح، جدول یا نمودار، اینفوگرافیک به شمار نمی‌آید. اینفوگرافیک ترجمه ای (در صورت اختصاصی بودن) از ۰،۲۵ امتیاز برخوردار می‌شود.

ردیف	تاریخ	شرح اینفوگرافیک	شماره صفحه
------	-------	-----------------	------------

شاخص ۵) گزارش‌های اختصاصی

به هر گزارش اختصاصی منتشر شده در صفحات روزنامه‌های منتخب (شماره‌های اعلام شده) نیم امتیاز تعلق می‌گیرد که در قالب جدول زیر و همراه با روزنامه‌های منتخب ارسال می‌شود. (مطابق جدول زیر)

ردیف	تاریخ	عنوان گزارش	شماره صفحه
------	-------	-------------	------------

شاخص ۶) کاریکاتور و طنز اختصاصی

به هر مورد کاریکاتور و یا طنز اختصاصی و مندرج در ستون یا محل ثابت، نیم امتیاز تعلق می‌گیرد.

لازم است هر بخش جداگانه گزارش شود بخش کاریکاتور ۱ و بخش طنز ۱ امتیاز

ردیف	تاریخ	عنوان طنز یا کاریکاتور	عنوان ستون ثابت	شماره صفحه
------	-------	------------------------	-----------------	------------

شاخص ۷) عکس یا طرح اختصاصی (جایگزین عکس)

در همه صفحات، به هر مورد عکس یا طرح اختصاصی جایگزین، امتیاز تعلق می‌گیرد. درج نام پدیدآورنده، الزامی است.

عکس‌های خریداری شده از آژانس‌ها به شرط قید عبارت "برای روزنامه..." در کنار عکس پذیرفته می‌شود. در این صورت لازم است قراردادهای خرید عکس از آژانس‌ها به پیوست اظهارنامه ارسال شود.

برای هر عکس یا طرح در صفحه اول، نیم امتیاز و در صفحات داخلی ۰،۲ امتیاز در نظر گرفته می‌شود.

انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی ایران، مرجع ارزیابی شاخص‌های تخصصی برای کیفیت عکس‌های منتشره است. شاخص‌های اعلامی انجمن مذکور به شرح زیر است:

۱- توجه به هویت بصری روزنامه

۲- انطباق عکس و تیترو

۳- اندازه عکس استفاده شده نسبت به اندازه صفحه روزنامه

۴- صفحه‌های اختصاصی عکس (عکس‌ها توضیحات کامل داشته و عنوان کلی برای گزارش استفاده نشود).

۵- توجه به داستان‌سرایی کوتاه در روزنامه‌ها با چند فریم عکس

۶- شناسنامه دار بودن عکس‌ها (شامل: نام عکاس، منبع عکس و شرح عکس)

۷- استفاده از عکس‌های خبری روز

۸- کیفیت عکس‌ها (داوران به پارامترهایی همچون اهمیت عکس، خاص بودن، عدم تکرار عکس دقت می‌کنند).

۹- جریان‌سازی از طریق تولید عکس

ردیف	تاریخ انتشار	عنوان یا موضوع عکس	پدید آورنده
------	--------------	--------------------	-------------

۱۰- اولویت استفاده از عکس‌های بومی (منطقه‌ای) در روزنامه‌های محلی و داشتن «زاویه محلی» عکس‌ها. ضمناً چنانچه برای همه عکس‌ها و طرح‌های بزرگتر از اندازه تمبری (در همه شماره منتخب)، منبع یا پدیدآورنده، درج نشده باشد ۲ امتیاز، کسر می‌شود.

شاخص ۸) مصاحبه اختصاصی

به هر مورد مصاحبه اختصاصی منتشره در روزهای اعلام شده، مشروط به کیفیت (مانند موقعیت و اعتبار شخص مصاحبه شونده، تاثیرگذاری و اندازه مصاحبه) نیم امتیاز تعلق می‌گیرد. تشخیص کیفیت با هیات ارزیابی است.

جدول زیر توسط روزنامه و همراه با فرم‌های خوداظهاری، ارائه می‌شود.

ردیف	تاریخ	عنوان مصاحبه	شماره صفحه
------	-------	--------------	------------

شاخص ۹) خبر، مصاحبه یا گزارش دریافتی از شهرستان‌ها

به هر مورد، خبر و یا مصاحبه و یا گزارش دریافتی از شهرستان‌ها که در روزهای اعلامی، منتشر شده باشد، امتیاز تعلق می‌گیرد. منظور، خبر مشروح یا گزارش‌هایی است که با نام یا سمت خبرنگار روزنامه درج شده باشد، مشروط به آن که قبلاً یا هم‌زمان و با ادبیات نسبتاً مشابه در سایر رسانه‌ها منتشر نشده باشد.

برای هر خبر ۰،۲ و برای هر مصاحبه و گزارش ۰،۵ امتیاز در نظر گرفته می‌شود. گزارش یا مصاحبه نباید کمتر از ۵۰۰ کلمه باشد. خبرها، مصاحبه‌ها و گزارش‌هایی که برای این شاخص، گزارش می‌شود در شاخص‌های قبلی قابل محاسبه نیست.

ردیف	تاریخ	عنوان خبر یا گزارش	شماره صفحه
------	-------	--------------------	------------

شاخص ۱۰) درج مشخصات پدیدآورندگان

به منظور رعایت حقوق پدیدآورندگان، زمینه‌سازی ارتقای حرفه‌ای روزنامه نگاران و مسئولیت‌پذیری آنان و همچنین توجه به وجه تعاملی رسانه‌ها، این شاخص لحاظ شده است و نحوه محاسبه آن به شرح زیر است:

الف- درج نام تهیه‌کنندگان مقالات، یادداشت‌ها، گزارش‌ها و عکس‌های اختصاصی ۱ امتیاز

ب- درج منبع در خبرها، مطالب و عکس‌ها که توسط هیات ارزیابی، راستی‌آزمایی می‌شود ۱ امتیاز (برای ارزیابی این شاخص، حداقل ۱۰ مورد از شماره‌های منتخب به صورت اتفاقی انتخاب می‌شود).

ج- درج ایمیل نویسندگان یا گروه تحریریه‌ای در کنار مطلب یا در محل مناسب دیگر ۱ امتیاز

چنانچه رسانه یا ذی‌نفع دیگری، مستنداتی ارائه کند که نشان دهد روزنامه مورد نظر، در طول دوره بررسی (و نه ضرورتاً شماره‌های منتخب) مطلبی را بدون ذکر منبع از رسانه وی نقل کرده است به ازای هر مورد تخلف اثبات شده ۲ امتیاز از مجموع امتیازهای روزنامه کسر می‌شود. (حداکثر ۲۰ امتیاز)

شاخص (۱۱) پاسداشت زبان و ادب فارسی

امتیازی که فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی، در قالب تفاهم نامه با معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در چارچوب آیین‌نامه‌ای روشن، برای روزنامه‌ها معین کرده و می‌کند، در اینجا منظور خواهد شد. به روزنامه‌هایی که در فهرست اعلامی فرهنگستان زبان و ادب فارسی قرار ندارند امتیازی معادل ۰،۳ کم‌تر از کم‌ترین امتیاز فهرست یاد شده در نظر گرفته می‌شود.

شاخص (۱۲) گرافیک

این شاخص با توجه به تأثیر چشم‌نوازی صفحات روزنامه برای مخاطبان پیش‌بینی شده است. امتیاز هر روزنامه توسط تشکل مربوط تعیین می‌شود.

شاخص (۱۳) تعداد صفحات

معدل صفحات شماره‌های منتخب، محاسبه می‌شود. به هر چهار صفحه اصلی روزنامه (اعم از آگهی یا غیرآگهی) نیم امتیاز تعلق می‌گیرد.

ویژه‌نامه‌ها و ضمیمه‌های غیرتبلیغاتی همراه روزنامه (به شرط چاپ در تیراژ خود روزنامه و قید در صفحه اول) اگر در اندازه نیم صفحه روزنامه منتشر شده اند هر دو صفحه آنان برابر ۱ صفحه روزنامه منظور خواهد شد.

تعداد صفحات	۸	۱۲	۱۶	۲۰	۲۴	۲۸	و	۳۲
تعداد امتیاز	۱	۱،۵	۲	۲،۵	۳	۳،۵		۴

شاخص (۱۴) چاپ همزمان در مناطق دیگر

چاپ همزمان هنگامی محقق می‌شود که تمامی و یا بخش ثابت و دائمی روزنامه (صفحات رویه) به طور همزمان علاوه بر شهر اصلی محل چاپ روزنامه، در شهرهای دیگری هم انتشار یابد. (چاپ ویژه نامه‌های شهرستان‌ها حتی اگر هر روزه و ثابت باشند چاپ همزمان به شمار نمی‌آید)

به هر نقطه (شهر) چاپ اضافی، در صورت درج عبارت چاپ همزمان و قید نام چاپخانه‌های مربوط در شناسنامه و تایید اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی، نیم امتیاز تعلق می‌گیرد.

شاخص ۱۵) چاپ و قطع مناسب

امتیاز چاپ به تشخیص هیات ارزیابی کننده خواهد بود و کیفیت، مدنظر است اما در هر صورت به چاپ دارای خشک کن، یک امتیاز تعلق می‌گیرد.

در جهت توجه به صرفه جویی و روند عمومی روزنامه‌های دنیا قطع مبنا ۵۰ در ۳۵ سانتی متر است که نیم امتیاز به آن تعلق می‌گیرد. قطع بزرگتر، صفر امتیاز و قطع کوچکتر از آن، مشمول یک امتیاز خواهد شد.

شاخص ۱۶) تیراژ

معدل تیراژ روزنامه در دوره مورد بررسی از اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی استعلام می‌شود و به شرح زیر مورد محاسبه قرار می‌گیرد:

امتیاز	تیراژ
۱	۲۰۰۰
۲	۴۰۰۰
۳	۶۰۰۰
۴	۸۰۰۰
۵	۱۰۰۰۰
۶	۱۲۰۰۰
۷	۱۵۰۰۰
۸	۲۰۰۰۰
۹	۲۵۰۰۰
۱۰	۳۰۰۰۰
۱۱	۳۵۰۰۰
۱۲	۴۰۰۰۰

۱۳	۴۵۰۰۰
۱۴	۵۰۰۰۰
۱۵	۶۰۰۰۰
۱۶	۷۰۰۰۰
۱۷	۸۰۰۰۰
۱۸	۹۰۰۰۰
۱۹	۱۰۰۰۰۰
۲۰	۱۲۰۰۰۰

در این شاخص، تیراژ حمایتی که در محاسبات یارانه، منظور می شود، ملاک نیست.

شاخص ۱۷) سایت اینترنتی

این شاخص در مجموع ۳ امتیاز دارد و مواردی مانند انتشار خبر در ساعاتی متفاوت، انتشار مطالب روزنامه (اعم از پی دی اف یا غیر و اعم از قابل فروش یا رایگان) تعداد و مطالب منتشر شده، کیفیت طراحی و کارایی سایت، مدنظر خواهد بود. سایت مورد نظر باید به طور مشخص به روزنامه تعلق داشته باشد و نشانی آن همواره در شناسنامه روزنامه درج شود. ارزیابی این شاخص براساس ضوابط رتبه بندی خبرگزاری ها و پایگاه های خبری توسط هیات رتبه بندی خبرگزاری ها انجام خواهد شد.

شاخص ۱۸) فروش نسخه الکترونیک

این شاخص دارای ماهیت آینده نگر است و با هدف دسترسی گسترده تر مردم به محتوای روزنامه ها لحاظ شده است. ارسال نشانی های فروش نسخه الکترونیک، همراه اظهارنامه لازم است (اگر خود روزنامه، فروش را انجام نمی دهد لازم است شرکتهایی را که طرف قرارداد هستند به نحوی معرفی کند که امکان سنجش شاخص فراهم باشد) برحسب امکان فروش مستقیم، فروش اشتراک ماهیانه و یا فروش تک نسخه ای، تا یک امتیاز به هر روزنامه تعلق خواهد گرفت. سنجش این امتیاز نیز به عهده هیات رتبه بندی خبرگزاری ها است.

ردیف	نشانی سایت فروشنده	فروش تک نسخه ای	فروش اشتراک	سایر ویژگی ها
------	--------------------	-----------------	-------------	---------------

شاخص ۱۹) حساب کاربری فعال در شبکه های اجتماعی

برای داشتن هر حساب کاربری به نام روزنامه در شبکه‌های اجتماعی مجاز، به ازای هر ۱۰/۰۰۰ دنبال کننده، یک امتیاز منظور می‌شود. سایر ویژگی‌های موثر را هیات رتبه بندی خبرگزاری‌ها تشخیص خواهد داد. لازم است فهرست شبکه‌های اجتماعی مجاز که روزنامه در آنها عضویت دارد همراه اظهارنامه ارسال شود و در شناسنامه روزنامه نیز تصریح شده باشد.

شاخص (۲۰) سابقه

دوام انتشار روزنامه‌ها شاخص مهمی برای سنجش پایداری مدیریتی روزنامه به شمار می‌آید. سنجش این امتیاز به ازای انتشار هر ۲۸۰ شماره ۰/۲ امتیاز است. مثلاً به روزنامه ای که با حدود ۲۰ سال سابقه انتشار به طور تقریبی ۵۶۰۰ شماره منتشر شده باشد امتیاز کامل تعلق می‌گیرد. ملاک تعداد شماره منتشره، آخرین شماره مسلسل در میان ۴ شماره منتخب (پس از راستی آزمایی) است. برای نشریاتی که قبل از انتشار روزانه به صورت هفتگی منتشر می‌شده اند به هر ۱۵۰ شماره قبلی آنان ۰/۲ امتیاز تعلق می‌گیرد.

شاخص (۲۱) نسبت آگهی و محتوا

وجود آگهی در روزنامه‌ها تا حدی نمایانگر اقبال است و متقابلاً بالا بودن میزان آن، روزنامه را از کارکرد آگاهی بخش خود خارج می‌کند و به سطح آگهی نامه تنزل می‌دهد. برای محاسبه این شاخص، جمع سطح آگهی و رپرتاژ آگهی شماره‌های منتخب بر جمع کل صفحات تقسیم می‌شود چنانچه این رقم بین ۲۰ تا ۳۰ درصد بود ۲ امتیاز می‌گیرد و چنانچه ۳۰ تا ۴۰ درصد (یا ۱۰ تا ۲۰ درصد) بود یک امتیاز محسوب می‌شود. سایر دامنه‌ها نیز صفر خواهد بود (آگهی‌های دولتی محاسبه نمی‌شود)

شاخص (۲۲) تعداد همکاران بیمه‌ای

به ازای هر یک نفر از کارکنان بیمه شده (مطابق فهرست بارگذاری شده در سامانه جامع رسانه های کشور که به تأیید اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی نیز رسیده باشد) ۰/۰۸ امتیاز منظور خواهد شد. ملاک، فهرست دوره ای است که توسط اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی برای برخورداری از یارانه بیمه کارکنان اعلام می‌شود.

شاخص (۲۳) سایر رسانه‌های بنگاه

در صورتی که صاحب امتیاز روزنامه، حقوقی باشد به ازای انتشار هر روزنامه یا خبرگزاری علاوه بر روزنامه اصلی، یک امتیاز اضافه در نظر گرفته خواهد شد. به ازای انتشار هر هفته نامه یا فعالیت هر پایگاه خبری نیز نیم امتیاز و برای دو هفته نامه، ماهنامه و سایر ترتیب های انتشار ۰/۱۵ در نظر گرفته می‌شود.

امتیازهای این شاخص در صورتی به روزنامه تعلق می‌گیرد که اولاً سایر رسانه‌های مورد نظر، در حال انتشار منظم باشند و ثانیاً بر اساس طرح‌های رتبه بندی ذیربط (روزنامه‌ها، خبرگزاری‌ها یا پایگاه‌های دارای مجوز) بالاتر از امتیاز میانه در گروه خود باشند. برای سایر نشریات نیز دارای ضریبی بالاتر از متوسط ضرایب کیفی اعلامی اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی باشند.

شاخص ۲۴) جریان سازی

این شاخص و شاخص‌های بعدی از این دوره و با هدف توجه به کیفیت‌ها، لحاظ شده است و امتیازات آن توسط شورای ارزیابی کیفی به شرح زیر، داده می‌شود:

۱- استاد ارتباطات عضو هیأت ارزیابی

۲- یک روزنامه نگار با سابقه حداقل ۲۰ سال فعالیت مستمر (به انتخاب کارگروه توسعه مطبوعات)

۳- روزنامه نگار پیشکسوت عضو هیأت تجدید نظر

شاخص ۲۵) تراز نویسندگان

از آنجا که سطح و تراز علمی و کارشناسی نویسندگان روزنامه‌ها بر اثربخشی و جذب مخاطب تأثیر مستقیم دارد، شورای ارزیابی کیفی روزنامه‌ها نسبت به میزان امتیاز هر روزنامه در این شاخص اعلام نظر می‌کند.

شاخص ۲۶) نقل مطالب در رسانه‌های معتبر داخلی

به هر نقل رسانه‌های داخلی از مطالب منتشره در روزهای اعلامی یا واکنش به آن‌ها با ارائه مستندات ۰/۱ امتیاز تعلق خواهد گرفت. (مطالب نقل شده در ۱۵ روزنامه برتر یا خبرگزاری ایرنا یا ۵ خبرگزاری برتر) یا ۱۵ پایگاه خبری برتر) فهرست این رسانه‌ها که برگرفته از نتایج آخرین دوره طرح رتبه بندی ذیربط است، همواره اطلاع رسانی می‌شود. لازم است واکنش‌ها و نقل‌های مورد نظر به شرح زیر در برگه جداگانه‌ای پیوست شود. همچنین تصویر مطالب فهرست شده نیز همراه با اظهارنامه ارسال شود.

ردیف	تاریخ انتشار مطلب در روزنامه	عنوان مطلب	صفحه	تاریخ نقل یا نقل مطلب	عنوان نقد یا نقل	نام رسانه
------	------------------------------	------------	------	-----------------------	------------------	-----------

شاخص ۲۷) نقل مطالب در رسانه‌های معتبر خارجی (غیر فارسی زبان)

به هر نقل رسانه‌های خارجی (غیر فارسی زبان) از مطالب منتشره در روزهای اعلامی یا واکنش به آن‌ها با ارائه مستندات ۰/۱ امتیاز تعلق خواهد گرفت. معتبر بودن رسانه‌های خارجی به تشخیص شورای ارزیابی کیفی است.

لازم است واکنش‌ها و نقل‌های مورد نظر به شرح زیر در برگه جداگانه‌ای پیوست شود. همچنین تصویر مطالب فهرست شده نیز همراه با اظهارنامه ارسال شود.

ردیف	تاریخ انتشار مطلب در روزنامه	عنوان مطلب	صفحه	تاریخ نقل یا نقد مطلب	عنوان نقد یا نقل	نام رسانه
------	---------------------------------	------------	------	--------------------------	------------------	-----------